

כשעה טובה

כשעה טובה, אם לא מוצלחת ה" אולם היה ריק למחצה) נפתח בשבוע שעבר "מועדון הסרט הטוב" בקולנוע "אסתר" בתל-אביב.

בישראל התהפכו היוצרות: הצנוורה עצמה הקדימה תרופה למכה ויסדה עתה מועדון כזה (אחרי שמועדון דומה, שנוסד לפני כמה שנים ע"י האנגלי-הנוצרי-הציוני הרברט הורד מת מוות טבעי). בראש היוזמים של המועדון החדש בולטים שני צנוורים מדופלמים: ה"קלינוב וקיסלוב. חבל שמארגני ההצגה הראשונה שכחו לדאוג למיקרופון, ושני הנואמים נאלצו להשתמש בכפות ידיהם כמגבירי קול כדי שכולם יגיע לקהל. יש לברך על יסוד מועדון כזה — בתנאי שימלא באמת את תפקידו — היינו, לתת לקהל מצומצם של אינני טעם את ההזדמנות לראות סרטים שי אינם מתאימים לטעם ההמונים ומשום כך אינם מוצגים בהצגות רגילות. ואמ" גם, הסרט הראשון שהוצג במועדון היה סרט-מופת גדול: "יום הזעם" (ראה למטה).

הדת והקולנוע

בישיבת עיריית ירושלים השבוע הכ" ריו ראש העיר דניאל אוסטר בנושמה אחת מלחמה בנטורי קרתא ובהצגות קולנוע פרטיות בשבתות ובימים טובים.

"יום הזעם"

"יום הזעם", סרטו האחרון של קארל דרייאר, הבמאי הדאני הגדול, הוא יצירה קולנועית גדולה; סרט מופת מוביל, הק, אסתטי, עמוק, פשוט, אנושי עד כדי נאיביות, בעל טכניקה בטוחה. זאת הסיבה שרק אחוז אפסי כמעט מבין מבקרי-הקולנוע בארץ (ובעולם) יזכה לראותו.

"יום הזעם" מחזיר אותנו לדאגיה של המאה השבע-עשרה, עת ציד-מכשפות ושריפתן היו מעשים בכל יום. אבשלום הוא הן פרוטסטאנטי זקן שנשא לאשה את אנה, אשה צעירה ממנו בשנים רבות. אבשלום הציל מן הכבשן את חמותו, שנאשמה לפני שנים

בכישוף. עתה הוא חי באישר בחברת אמו הזקנה ואשתו הצעירה. אולם אשרו אינו מאריך ימים. המכשפה של הכפר, רדופת ההמון, מתחבאה בבית הכוהן. לפני שההמון משיג אותה, היא מספרת לאנה שאמה היתה מכשפה שהכוהן הזקן הציל אותה מן הכבשן, כדי לזכות בה, באנה.

בית הדין הרתי, לאחר שהשיג, הודות לעינויים קשים, "וידוי" מאת המכשפה, דן אותה למוות. לפני מותה היא מקללת את כל הנוכחים ועולה באש המוקד בעוד מקהלת ילדים מזמרת את התפילה "יום הזעם".

בינתיים חוזר ה" ביתה מארטיין, בנו של הכוהן מנשר איים קודמים. הוא מתאהב באנה, אמו החורגת. אנה רצתה בבואו של מארטיין והוא בא אליה. אנה רוצה במותו של בעלה והוא מת. היא מתחילה להאמין בכוח הכישוף שלה, וכאשר מאהבה נוטש אותה לפי מיסתו של אביו, היא מודה שהיא אמנם מכשפה.

סיפור המעשה זה, היפה כשלעצמו, הופך, הודות למשחק האיטי, התיאטרוני, הודות לצילומים הנפלאים בשחור לבן, לתאור רה היודעת להבליט את רגשותיהם

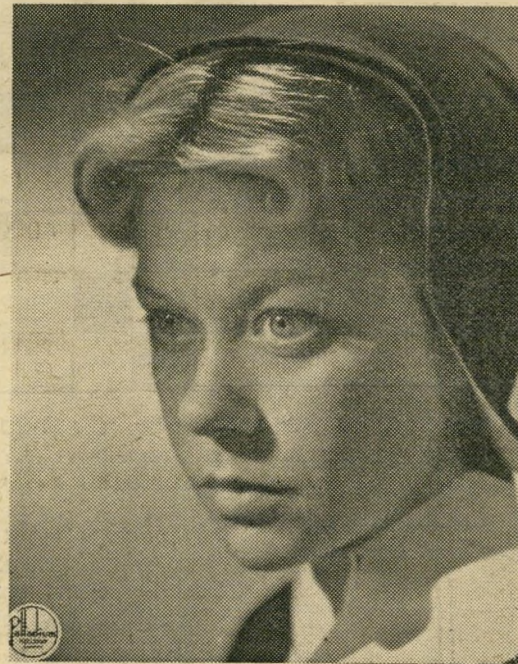
של השחקנים, והודות לבימוי הבטוח והאובייקטיבי של דרייאר, לסרט בעל רמה אסתטית גבוהה לאין ערוך מזו שהורגלנו אליה.

אורכן הגדול של התמונות והקצב האיטי מאד של העריכה עוזרים לעשות את הסרט למאד לא-עממי, אך כאן גם נעוצה מקוריותו.

כהתנדב עם

זהו שמו של יומן "כרמל" מס. נ" והוא הוכן מטעם משרד הבטחון לפי תסריט מאת עמנואל הרוסי.

יומן "כרמל" כבר אינו יכול להפתיע איש בחוסר טעם, אולם הפעם מוגש

ליזבת מובין (יום הזעם)

מכשפה יפה

"אדם וצלו"

בשנת 1935 ביים ג'ון פורד קומדיה עם אדוארד ג', רובינסון וג'ון ארתור בשם "כל העיר מדברת". מעשה בגאנגסטר, אויב העם מספר אחד שהוא יכול להשתמש באותו בן-דמות לתועלתו שלו ומנצל עובדה זו. בסופו של דבר מתאזר הפקיד עוז והורג את אויב העם.

התפקיד הכפול הזה הלם שחקן וירטואוז כרובינסון, כשם שהיה הולם כל שחקן וירטואוז, למשל: לוואי זיובה. כך, מדוע לא לוואי זיובה? שאל לוואי זיובה את עצמו כאשר הציעו לו לשחק בסרט צרפתי המבוסס על זה של

פורד. ב"אדם וצלו" יש למצוא את העלילה של "כל העיר מדברת", אך לא את הבימוי הנקי של פורד. כנגד זה, בעוד שרובינסון שיחק בתפקיד כפול זיובה מרבה תפקידים: הגאנגסטר ב"אדם וצלו" מופיע במ-קומות שונים באיפורים שונים. זוהי הזדמנות מצוינת לזיובה להפגין את כוח המשחקי, והוא עושה זאת בהצלחה רבה, על חשבון שחקני המשנה. אולם הסרט אינו יותר משעשוע קל וקל ערך.

"כל מספר עלול לזכות"

קלאריק גיבל הוא אדם נחמד. נשים רבות מתאהבות בו, גברים רבים מעריצים אותו. יש לו לב של זהב, יש לו לב חולה. הוא אוהב את אשתו. הוא מוכן לעשות הכל למען בנו. הוא יודע שגיסו גונב ממנו כסף בשיטתיות ומעלים עין מזה. הוא עשוי לבלי חת. הוא בעל קאזינו של משחקי-גורל. לא-חר שתי התקפות לב ומספר גדול של הרפתקאות אחרות, הוא מותר על ה-מוסד ויוצא לפנסיה.

איש אינו רוצה לקבוע שקלפן מקצועי חייב להיות פרוץ לא נעים, או-לם בהשוואה לכל הסוכבים אותו, גיבל הוא מלאך משמים. יש מדה גדושה של איימוריות בולטת בסרט הזה, ודווקא משום שהוא מנסה להראות לנו את הגיבור הראשי כאדם העוסק במקצוע מוסרי בהחלט.

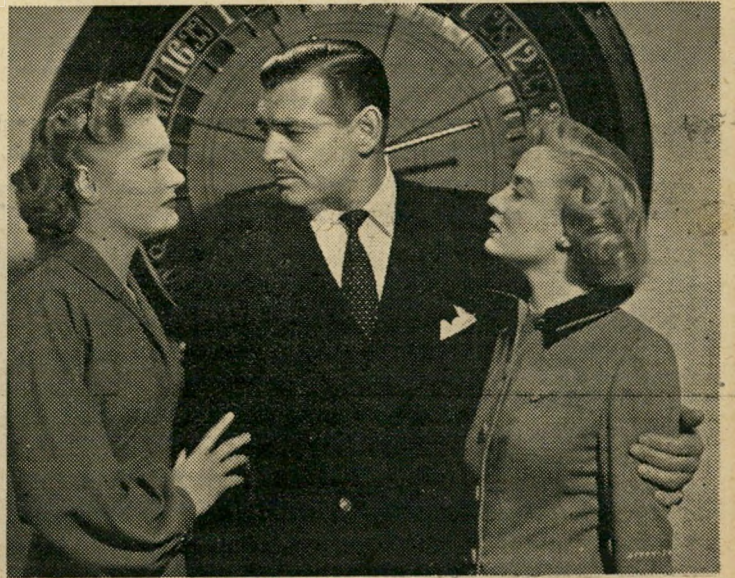
זה זמן רב שלא התקבץ בסרט אחד מספר כה רב של אנשים שבורים, אומ"לים ומכוערים. ואם כי שחקנים כמו זונדל קורי, אודרי טוטר, פראנק מורגאן, לואיס סטון ומרגריט רמבו מופיעים בו, אין הוא אלא למטה מבינוני, משום שבטיסו רעוע: עלילה טפשית ותסריט גרוע ומשום שכל הדגש על גיבל ע"י מו, העושה מאמצים נואשים אך נואלים להציל את הסרט.

סרטי השבוע

"סליחה, טעות במספר" (אה"ב) — אשה נכה (ברברה סטאני וויק) שומעת במקרה שיחה בטלפון בין שני אנשים. האחד מוסר לה חברו הוראות לרצוח אשה נכה באותו לילה. לאט לאט מתחזר לה שהנרצחת היא — עצמה. "לה בזה" (איטליה) — העלילתה הידועה של האופירה על מגש חדש. נושא נצחי זה הוסרט לפני שנים רבות והוצג בשעתו בשפה הגרמנית. חבי, "קולומביה" הסריטה כעת את הסרט בשפה האנגלית. גם ה"פעם מזמרים את המוסיקה של פוצ'יני יאן קיפורה ומרתה אגרט. "אי שם באירופה" (הונגריה) — ילדי אירופה הדויה, יתומי מלחמה, תועים בדרכים עד אשר הממשלה אר-ספת אותם ומשכנת אותם על חשבונה. מעין מהדורה הונגרית של "הדרך לחיים".

הואי זיובה (אדם וצלו) גאנגסטר מוצלח

אודרי טוטר, קזרק גייבל, אזקסיס סמיט 1972 מוסרי